

Sygnatura akt V GC 805/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 15-06-2016 r.

Sąd Rejonowy w Koninie V Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Jaskólski

Protokolant: st. sekr. sąd. Julia Szadek

po rozpoznaniu w dniu 2-06-2016 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Hurtownia (...).j. w S.

przeciwko R. S.

o zapłatę

I. oddala powództwo

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego 617zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Krzysztof Jaskólski

Sygn. akt V GC 805/15

UZASADNIENIE

(...) Hurtownia (...) sp.j. w S. wniosła w dniu 23 października 2015r. pozew o zasądzenie od pozwanego R. S. kwoty 4.696,14 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, iż pozwany zobowiązany był do zapłaty należności z tytułu zakupionego towaru, zgodnie z wystawionymi i zaakceptowanymi fakturami VAT. Pozwany uregulował częściowo jedną z wystawionych faktur o nr (...) -IN, z której pozostała do zapłaty kwota 8.177,21 zł. W związku z powyższym powódka zleciła firmie windykacyjnej dochodzenie należności. Postępowanie windykacyjne jednak nie przyniosło pozytywnego skutku, wobec czego sprawa została skierowana na drogę postępowania sądowego i w efekcie został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, zgodnie z którym pozwany miał zapłacić powódkę kwotę 33.749,44 zł. wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania w kwocie 2.840,00 zł. W dniu 11 czerwca 2015r. w/w nakazowi zapłaty została nadana klauzula wykonalności. Pozwany, część należności uregulował samodzielnie po wydaniu nakazu zapłaty, zaś pozostała część została wyegzekwowana na etapie postępowania egzekucyjnego, prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu K. S. pod sygnaturą KM 435/15. Zgodnie z umową zlecenia zawartą z firmą windykacyjną, powódka zobowiązała się do zapłaty wynagrodzenia w wysokości 10 % netto zleconej należności głównej oraz w wysokości 30 % od odsetek i innych opłat. Strony ustaliły, iż w/w wynagrodzenie powiększy zobowiązanie dłużnika zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych i będzie dochodzone po wyegzekwowaniu roszczenia od dłużnika. Mając na uwadze powyższe, firma windykacyjna z tytułu prowizji za wyegzekwowaną należność wystawiła 3 faktury VAT, które zostały uregulowane przez powódkę w łącznej kwocie 4.696,14 zł. Tym samym, powódka zgodnie z art. 10 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy domaga się zasądzenia od pozwanego wskazanej kwoty, uregulowanej przez nią w związku z odzyskiwaniem należności od pozwanego, bowiem wierzycielowi od dnia nabycia uprawnienia do odsetek o których mowa w art. 7 ust. 1

lub art. 8 ust. 1 bez wezwania przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40 euro przeliczonych na złote wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne. W przypadku, zaś gdy koszty odzyskiwania należności poniesione z tytułu opóźnień w zapłacie przekroczą kwotę 40 euro, wierzycielowi przysługuje zwrot tych kosztów. Powódka wystosowała do pozwanego bezskuteczne wezwanie do zapłaty.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania na jego rzecz.

W uzasadnieniu wskazał, iż kwestionuje roszczenie strony powodowej co do zasady jak i wysokości. Pozwany przyznał okoliczności faktyczne wskazane w pozwie, jednakże zanegował podstawę domagania się zapłaty kwoty 4.696,14 zł. stanowiącej prowizję dla przedsiębiorstwa, któremu zlecono windykację należności powódki. Wskazał, iż w/w prowizja zapłacona przedsiębiorstwu windykacyjnemu jako osobie trzeciej nie mieści się w pojęciu kosztów, o których mowa art. 10 ust. 2 wskazanej ustawy i nie stanowi uzupełnienia wynagrodzenia przyznanego przez Sąd. Podkreślił, iż wynagrodzenie za koszty odzyskiwania należności nie może być ustalane w oderwaniu od nakładu pracy i zakresu podjętych działań przedsiębiorstwa windykacyjnego, które w niniejszej sprawie ograniczyły się zaledwie do sporządzenia harmonogramu spłat, a następnie przedsądowego wezwania do zapłaty. Dodatkowo wskazał, iż działania windykacyjne nie przyczyniły się do zapłaty zadłużenia przez pozwanego, bowiem brak zapłaty spowodowany był trudnościami finansowymi, zaś zadłużenie zostało w całości spłacone jak tylko polepszyła się sytuacja finansowa pozwanego.

W piśmie procesowym z dnia 6 maja 2016r. powódka podtrzymała swoje stanowisko w sprawie, wnosząc jednakże o zasądzenie od dochodzonej kwoty odsetek ustawowych od dnia 01.01.2016r. za opóźnienie w transakcjach handlowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony niniejszego postępowania zawarły umowę sprzedaży, w związku z zawarciem której sprzedawca – powódka wystawiła pozwanemu faktury VAT :

- nr FS- 29/11/2014/AR-IN w dniu 20.11.2014r. na kwotę 11.056,72 zł. z terminem płatności do dnia 11.12.2014r., z której do zapłaty pozostała kwota 8.177,21 zł.,
- nr FS- (...) -IN w dniu 19.12.2014r. na kwotę 10.836,36 zł. z terminem płatności do dnia 09.01.2015r.,
- nr FS- (...) -IN w dniu 22.12.2014r. na kwotę 12.445,34 zł., z terminem płatności do dnia 12.01.2015r.,
- nr FS- 16/12/2014/TL-IN w dniu 29.12.2014r., na kwotę 1.029,33 zł., z terminem płatności do dnia 19.01.2015r.,
- nr FS- (...) w dniu 29.12.2014r., na kwotę 911,87 zł., z terminem płatności do dnia 19.01.2015r.,
- nr FS- (...) w dniu 29.12.2014r., na kwotę 393,33 zł., z terminem płatności do dnia 19.01.2014r.

Dowód: faktury VAT (k. 18- 24).

Powódka w dniu 6 marca 2015r. zawarła umowę zlecenia dochodzenia roszczeń z firmą windykacyjną WINDYKACJA sp. z o.o. w K.. W § 3 powódka zobowiązała się do zapłaty wynagrodzenia w wysokości 10 % netto zleconej należności głównej oraz w wysokości 30 % od odsetek i innych opłat. Strony ustaliły, iż w/w wynagrodzenie powiększy zobowiązanie dłużnika zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych i będzie dochodzone po wyegzekwowaniu roszczenia od dłużnika. W imieniu powódka w/w umowę zawierała z upoważnienia M. K..

Dowód: umowa wraz z pełnomocnictwem, upoważnieniem i odpisami KRS spółek (k. 7- 12v, 14-17v).

W dniu 9 marca 2015r. zostało wystosowane wezwanie do zapłaty wobec pozwanego, w dniu 10 marca 2015r. firma windykacyjna przedstawiła harmonogram spłaty zadłużenia skierowany do pozwanego, monitowała pozwanego o spłatę zadłużenia drogą mailową w dniu 26 marca 2015r, zaś w dniu 30 marca 2015r. wystosowała kolejne pisemne przesądowe wezwanie do zapłaty.

Dowód: korespondencja mailowa, harmonogram spłaty wraz z wezwaniami do zapłaty (k. 55-56,63-64,66).

W związku z brakiem uregulowania przez pozwanego należności stwierdzonych w/w fakturami VAT, powódka wystąpiła o zapłatę na drogę postępowania sądowego do Sądu Rejonowego w Koninie, w wyniku którego uzyskała nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 22 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt V GNc 441/15, nakazujący pozwanemu, aby zapłacił powódce kwotę 33.794,44 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od kwot tamże wskazanych oraz kwotę 2.840,00 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu. W dniu 11 czerwca 2015r. w/w nakazowi zapłaty została nadana klauzula wykonalności. Powódka po uzyskaniu tytułu wykonawczego wystąpiła na drogę postępowania egzekucyjnego do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu K. S., który prowadził postępowanie pod sygnaturą akt KM 435/15. Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2015r. Komornik Sądowy przyznał wierzycielowi reprezentowanemu w postępowaniu przez radcę prawnego koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 600 zł. oraz ustalił koszty postępowania egzekucyjnego w łącznej wysokości 4.269,08 zł. i obciążył nimi dłużnika. Postępowanie egzekucyjne zakończyło się wyegzekwowaniem całej dochodzonej należności.

Dowód: odpis nakazu zapłaty (k. 25), zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat (k. 26-26v), postanowienie Komornika Sądowego z dnia 11.08.2015r. (k. 27-27v).

W związku z zawartą umową zlecenia dochodzenia należności, firma windykacyjna wystawiła faktury VAT:

- nr (...) w dniu 25.05.2015r. na kwotę 1.380,12 zł., z terminem płatności do dnia 01.06.2015r.,
- nr (...) z dnia 11.08.2015r. na kwotę 2.369,29 zł., z czego kwota 2.14,70 zł. dotyczy prowizji od należności wyegzekwowanej od dłużnika (poz. 4 i 5 faktury),
- nr (...) z dnia 24.08.2015r. na kwotę 1.169,32 zł.

Powódka uregulowała w całości pierwszą z wystawionych faktur VAT, dokonując w dniu 02.06.2015r. przelewu, zaś pozostałe faktury VAT zostały uregulowane przez potrącenie wzajemnych należności.

Dowód: faktury VAT wraz z potwierdzeniem przelewu i notami kompensacyjnymi (k. 28- 37).

W dniu 15 września 2015r. firma windykacyjna, działająca w imieniu i na rzecz powódki wystosowała do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 4.696,14 zł. tytułem kosztów odzyskiwania należności. Pozwany nie odpowiedział na w/w wezwanie.

Dowód: wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania (k. 38- 39).

Materiał dowodowy, w oparciu o który ustalony został stan faktyczny sprawy Sąd uznał za wiarygodny.

Autentyczność, ani prawdziwość załączonych do akt sprawy dokumentów nie została przez żadną ze stron zaprzeczona. Sąd nie znalazł podstaw dla ich zakwestionowania z urzędu. Sąd dokumenty te uznał za w pełni wiarygodne, zaś z uwagi na ich treść istotne dla dokonania prawidłowego rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo polegało oddaleniu w całości.

Żądanie pozwu powódka oparła o art. 10 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, zgodnie z którym wierzycielowi od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust.

1 lub art. 8 ust. 1, bez wezwania, przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40 euro.

W przypadku, gdy koszty odzyskiwania należności poniesione z tytułu opóźnień w zapłacie przekroczą kwotę, o której mowa w ust. 1, wierzycielowi przysługuje zwrot tych kosztów, w tym kosztów postępowania sądowego pomniejszonych o kwotę 40 euro. W przypadku, gdy koszty odzyskania należności, czyli wydatki, które poniósł wierzyciel dochodząc należnej mu kwoty, przekroczą kwotę stałej rekompensaty, wierzyciel uzyskuje możliwość dochodzenia na drodze sądowej zwrotu wszelkich wydatków, jakie poniósł w związku z próbą odzyskania należności, w tym kosztów postępowania sądowego (art. 10 ust. 2 cytowanej ustawy). Powyższy zapis uprawnia do stwierdzenia, że w wypadku dochodzenia przez wierzyciela zapłaty kosztów odzyskiwania należności w wysokości przekraczającej kwotę 40 euro, nie może on już żądać dodatkowo zapłaty stałej rekompensaty, na co wskazuje nie tylko wykładnia językowa, lecz również interpretacja systemowa. Nie budzi wątpliwości, iż podczas kompensacji uszczerbku majątkowego niedopuszczalne jest przyznanie odszkodowania przenoszącego wartość samej szkody, gdyż doprowadziłoby to do bezpodstawnego wzbogacenia wierzyciela. Roszczenie z art. 10 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych stanowi w istocie zryczałtowane odszkodowanie należne wierzycielowi z tytułu konieczności podjęcia czynności zmierzających do uzyskania płatności od dłużnika. A więc gdy koszty poniesione przez wierzyciela przewyższają kwotę stałej rekompensaty nie jest możliwe żądanie zapłaty, obok rzeczywiście poniesionych kosztów, dodatkowo kwoty 40 euro, ponieważ byłoby to niezasadne świadczenie ponad uszczerbek wierzyciela.

W świetle powyższego należy stwierdzić, iż w przedmiotowej sprawie dochodzenie przez powódkę zwrotu kosztów postępowania przewyższających równowartość stałej rekompensaty wyłącza uprawnienie do żądania równowartości 40 euro.

W art. 10 ust. 2 cytowanej ustawy, który jest podstawą roszczeń powoda, polski ustawodawca wdrażając art. 6 ust. 3 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. pominął, iż za poniesione wyższe koszty odzyskania należności przysługuje powodowi jedynie „rozsądna rekompensata”. Dyrektywa wprowadziła zatem swoiste kryterium wysokości tej rekompensaty, przy czym jest to kryterium nieostre. Nie może to zatem być kwota dowolna. W art. 10 ust. 2 ustawy jest mowa, że wierzycielowi przysługuje zwrot tych kosztów, w tym kosztów postępowania sądowego, pomniejszonych o tę kwotę. Zatem można stwierdzić, iż koszty tzw. windykacji nie mogą być wyższe niż ewentualne koszty postępowania sądowego i jest to górna granica odpowiedzialności, a do ustalenia tych kosztów należy stosować te same kryteria w tym z § 3. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U.2013.490 j.t.) w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Jak stanowi § 3. 1 cytowanego rozporządzenia - przy ustalaniu w umowie opłaty bierze się pod uwagę rodzaj i stopień zawłości sprawy oraz wymagany nakład pracy radcy prawnego. Zdaniem Sądu per analogiam te same przesłanki należy brać pod uwagę przy ustalaniu wysokości „rozsądnej rekompensaty” jakiej może domagać się powód. Skoro pozwany kwestionował wysokość dochodzonej kwoty z tytułu poniesionych kosztów windykacji, to zadaniem powódki było udowodnienie, że jej roszczenie spełnia wskazaną przesłankę „rozsądnej rekompensaty” w odniesieniu do nakładu pracy i trudności sprawy. Mają tu zastosowanie ogólne zasady dotyczące rozkładu ciężaru dowodu na mocy art. 6 k.c i art. 232 kpc. W ocenie Sądu, powódka nie wykazała zasadności poniesienia kosztów w żądanej kwocie. Czynności przewidziane przez firmę windykacyjną nie stanowiły o wdrożeniu specjalnego nakładu pracy, ponad przeciętną miarę.

Mając na uwadze powyższe powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu, o czym stanowi pkt I wyroku.

Orzeczenie o kosztach (pkt II wyroku) Sąd oparł na przepisie art. 98, 99 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i § 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zm.), statuującym zasadę zwrotu stronie wygrywającej kosztów procesu przez przegrywającego. Powódka przegrała proces w całości, musi więc zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty. Na koszty poniesione przez stronę pozwaną składają się następujące kwoty: 17 zł tytułem opłaty skarbowej od

pełnomocnictwa i 600 zł tytułem zastępstwa procesowego. Łącznie koszty poniesione przez stronę pozwaną wyniosły 617 zł i taką sumę Sąd zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej (pkt II wyroku).

SSR Krzysztof Jaskólski